

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 7649814
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
TBMM 7/327 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Son günlerde "El Nino" adı verilen küresel iklimde en büyük değişimi yaratan hava olayı dünya gündeminde sıkça yer bulmakta olup, bu konuda farklı ülkelerin ilgili kurum yöneticileri tarafından uyarılar da yapılmaktadır. Yapılan açıklamalarda bu yılın sonunda El Nino'nun etkilerinin zirveye çıkacağı ve 2024 yılında küresel olarak sıcaklık rekorunun kırılacağı yönünde açıklamalar yapılıyor.

- 1- "El Nino" adı verilen hava olayının ülkemiz üzerindeki olası olumsuz etkileri üzerine bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 2- Bakanlık tarafından El Nino'nun olası olumsuz etkilerine karşın, bakanlıklar arası koordinasyon sağlanmış mıdır? Örneğin sürecin tarıma etkisi konusunda bir öngörü ve çalışma yapılmakta mıdır?
- 3- Kuraklık riski dikkate alınarak denize boşa akan doğal su kaynaklarının yönünün değiştirilip Anadolu topraklarına döndürülmesine yönelik planlama yapılmakta mıdır?
- 4- Yer altı sularını doğru yönetmek ve giderek debisi düşen suları yeraltı barajları ile korumak için bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 5- Çatı sularının konut ve bahçelerde yapılacak sarnıçlara alınıp değerlendirilmesi için çalışmalar yapılmakta mıdır? Bu konu özelinde bugüne kadar bir uygulama yapılmış mıdır?

CEVAPLAR

El Nino ve La-Nina Güney Salınımları, küresel bir okyanus-atmosfer etkileşimi hadisesidir. Peru ve Ekvator kıyıları ile Pasifik Okyanusu doğusuna kadar olan okyanus üzerindeki deniz yüzeyi sıcaklıklarındaki bu salınım küresel olarak da meteorolojik olayları etkilemektedir. Türkiye üzerindeki Güney Salınımlarının (ENSO) etkileri Kuzey Atlantik Salınımlarına (NAO) göre görece daha azdır.

El Nino dönemlerinde küresel sıcaklık ortalamalarında artışlar gözlemlendiği bilinmesine rağmen, Avrupa üzerindeki El Nino etkileri mevsim ve bölgelere göre farklılıklar göstermektedir. Örnek vermek gerekirse; El Nino dönemlerinde, kış aylarında Kuzey Avrupa üzerinde ısınmaya, Güney Avrupa üzerinde ise soğumaya neden olmaktadır.

Yapılan çalışmalara göre, El Nino Salınımı Türkiye üzerinde Ocak ve Mart ayları arasında sıcaklık artışına, Nisan ve Haziran ayları arasında ise Türkiye'nin batısında kuraklığın artışına neden olduğu gözlenmiştir.

Tüm bunlarla birlikte meteorolojik hadiseler tek bir parametreye bağılı olarak gelişmezler, karmaşık iklimsel özelliklerin (yüzey basınç farklılıkları, okyanus akıntıları, kara ve deniz sıcaklık dağılımları vb.) birbirleri ile olan ilişkileri sonucunda ortaya çıkarlar ve bu nedenle de sayısal hava tahmin modellerinde ve iklim projeksiyonlarında tüm bu etkiler hesaba katılmaktadır.

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), El Nino koşullarının gerçekleştiğini ifade etmekte; El Nino olayının 2023'ün ikinci yarısında devam etme olasılığının %90 olduğunu tahmin etmektedir. Bilim insanları El Nino koşullarının okyanus ve hava sıcaklığındaki artışları tetikleyebileceğini vurgulamaktadırlar. El Nino olayları tipik olarak Güney Amerika'nın, Amerika Birleşik Devletleri'nin güneyinde, Afrika Boynuzu ve Orta Asya'nın bazı bölgelerinde artan yağışlarla ilişkilendirilmektedir. Buna karşılık, El Nino ayrıca Avustralya, Endonezya, Güney Asya'nın bazı bölgeleri, Orta Amerika ve Güney Amerika'nın güneyinde ciddi kuraklıklara neden olabilmektedir. Boreal yazı boyunca El Nino'nun ılık suyu, Orta / Doğu Pasifik Okyanusu'ndaki kasırgaların şiddetini artırabilirken, Atlantik Havzasında da kasırğa oluşumunu engelleyebilmektedir.

Yeni yapılması planlanan hizmet binalarının ekolojik tasarıma uygun “yeşil bina” olarak yapılması değerlendirilmekte olup, söz konusu binaların tasarımları çatı sularının tekrar kullanımı yönünde yapılmaktadır.

Önergedeki diğer hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.